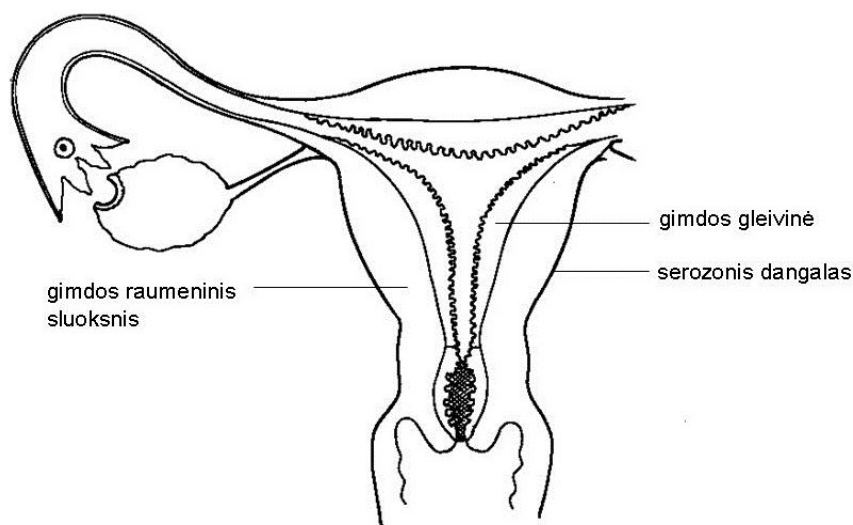

Naujos gyvybės prasidejimas. Vidinis gimdos sluoksnis

Per kiekvieną menstruacinį ciklą atsinaujinantis vidinis sluoksnis (endometriumas) esantis moters gimdoje Jame po įsitvirtina embrionas. Gimda yra dubens ertmės centre, tarp šlapimo pūslės ir tiesiosios žarnos.

Tarp priekinės ir užpakalinės gimdos kūno sienelių yra trikampio formos plokščia ertmė, susijungianti su kaklelio kanalu. Gimdos kūno raumuo labai elastingas. Augant vaisiui jis išsitempia ir gimdos ertmės tūris padidėja dešimtis kartų. Viršutinė kūno dalis vadinama gimdos dugnu, o apatinė – sąsmauka. Gimdos dugną šonuose perveria kiaušintakiai, o sąsmauka pereina į kaklelį. Kaklelis susijungia su makštimi. Gimdos ertmę ir kaklelio kanalą iškloja gleivinė (7 pav.).

7 pav. Gimdos skerspjūvis

Veikiant lytiniams hormonams daugiausia kinta gimdos ertmės gleivinė – ją sudaro pamatinis ir atkrintamasis (funkcinis) sluoksniai. Funkcinis (vidinis) per mėnesines atkrinta ir pasišalina, o iš pamatinio formuojasi naujas sluoksnis. Gimdos gleivinės kitimai skirstomi į keturias fazes. *Atsinaujinimo fazė* prasideda baigiantis menstruacijoms ir trunka 5–6 dienas. Po jos eina *proliferacijos fazė* – gimdos gleivinė intensyviai veša, storėja, joje formuojasi liaukos. Proliferaciją skatina gausėjanti estrogenų sekrecija. Ši fazė trunka iki ovuliacijos. *Sekrecijos fazė* priklauso nuo kiaušidėje susidariusio geltonkūnio ir jo išskiriamo hormono – progesterono. Gleivinė storėja, daugėja liaukų, platėja jų spindžiai, juose kaupiasi glikogenas ir kitos maisto medžiagos, ruošiamasi priimti apvaisintą embrioną. Jei apvaisinimas neįvyksta, sumažėja progesterono ir gleivinė atkrinta. Prasideda *menstruacijos (deskvamacijos fazė)*. Tuo pat metu kiaušidėse bręsta nauji folikulai ir iš pamatinio sluoksnio ląstelių auga nauja gleivinė – prasideda naujas ciklas.